بۆخەبات چ زۆرە؟ ڕێگا!

د. سەعید شەرەفکەندی

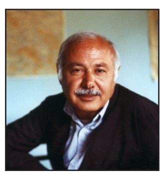

یەک بە یەکی خەڵکی کوردستان، بە ژن و پیاو و لاو و پیر، پێویستە لە بەڕێوەبردنی ئەم ئەرکە گشتییەدا کە کەوتۆتە سەرشانی هەموو خەڵکی کوردستان، نەخشی تایبەتی خۆیان بگێڕن. ئاشکرایە کە لێرەدا دیاریکردنی ئەم نەخشانە بە وردی مومکین نیە. هەروەک گوتمان گرینگ ئەوەیە کە هەر کەس لەوە بگا، لەم پێناوەدا ئەرکی لەسەر شانە و پێویستە بەڕێوەی ببا. ئەگەر ئەم تێگەیشتنە و هەست بە مەسئوولییەت کردنە هەبێ، ئەودەم هەر کەس بە پێی هەلومەرج و بە گوێرەی ئیمکانات و وەزعی تایبەتی خۆی، ڕێگایەک بۆ بەڕێوەبردنی ئەرکی سەرشانی دەبینێتەوە، چونکە مەیدانێکی پان و بەرین بۆ خەبات لە پێش چاوە و شێوەی خەبات ڕەنگاورەنگ و جۆراوجۆرن.

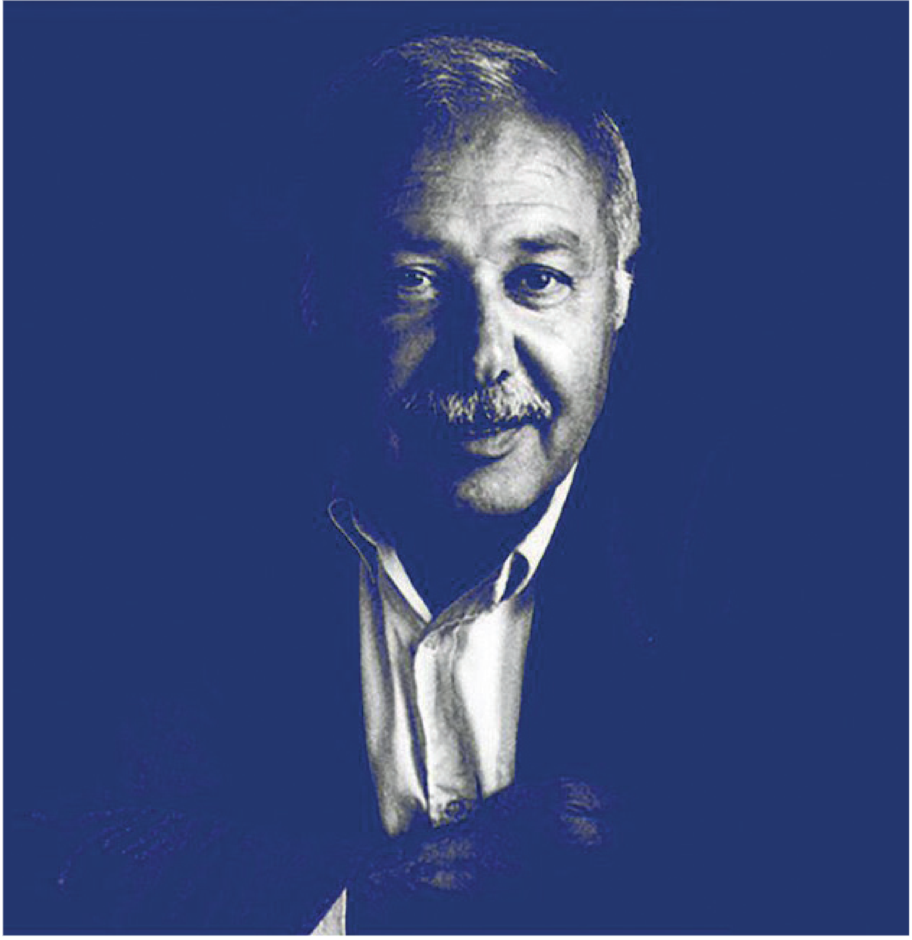

چەند مەسەلەیەک وەک پێشینەی مێژوویی و وەزعــی جوغرافیایی، لەگــەڵ هێندێک تایبەتمەندیــی کۆمەڵایەتــی و مەزهەبی و پلەی بەرزی تێگەیشتوویی سیاسی، بوونە هۆی ئەوە کە خەڵکی کوردستان نەک هەر زۆر زۆرتــر لە خەڵکی بەشــەکانی دیکەی ئێران، لە نێوەرۆکی کۆنەپەرســتانە و دژی گەلیی ڕێژیمــی ئاخوندی بگــەن، بەڵکوو بتوانن قارەمانانە لە بەرامبەریدا ڕابوەســتن و لــە ماوەی ئەم ۹-۱۰ ســاڵەدا لە هەموو شــێوەکانی خەبات بە دژی ئەو ڕێژیمە و، بەتایبەت لە بەرزترین و توندوتیژترین شێوە کە خەباتی چەکدارانە بێ، کەڵک وەربگرن. لە نەتیجەدا خەباتی گشتی لە کوردستاندا، بووەتــە جێــگای هیوا و هۆمێــدی هەموو خەڵکی ئێران؛ بە جۆرێک کە ئەمڕۆ، مێژوو دوو ئەرکــی زۆر گرینگ و لە عەینی کاتدا دژواری خســتۆتە سەرشانی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران.

یەکەم:

جێگیربوون لە ســەنگەری هەرە پێشەوەی خەبــات بــۆ ئــازادی و دێموکراســی لە سەرانســەری ئێراندا و بــۆ هەموو خەڵکی ئێران.

دووهەم:

ئاڵا هەڵگریی خەبات بۆ ئەســتاندنی مافی نەتەوایەتیی گەلانی مافخوراو و ژێردەستی ئێــران وەک گەلانــی بەلــووچ، تورکمەن، عەرەب و ئازەری.

خەڵکی تێکۆشــەر و و قارەمانی کوردستان دەبــێ لــە گرنگــی و لــە عەینــی کاتدا لــە پڕشــانازی بوونــی ئــەم ئەرکانە کە هــەروەک گوتمان هەلومەرجــی مێژوویی خستوونیە ســەر شانیان، باش ئاگادار بن و تێبکۆشن کە بە لێوەشــاوەیی و تێکۆشانی شۆڕشــگێرانەی بــێ وچانی خۆیــان، ئەم

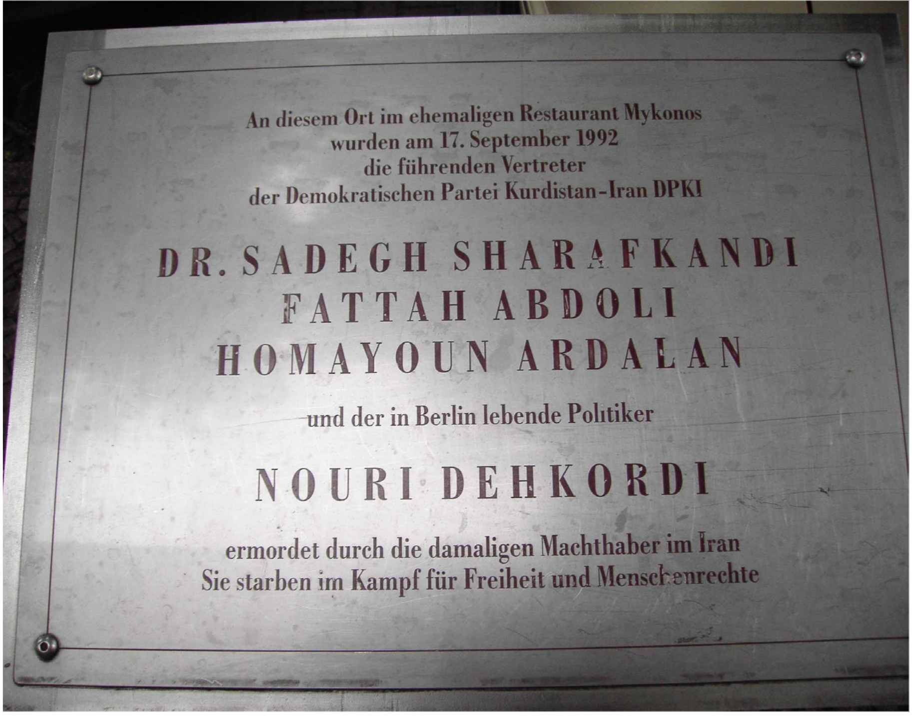

ئەرکە قورسە مێژووییە بە ئەنجام بگەیەنن. ئەمە ئەرکێکە کە لە سەر شانی فەرد بە فەردی خەڵکی کوردستانە، نەک هێزی پێشمەرگە بە تەنیایی. خەباتی چەکدارانەی هێزی پێشمەرگە، تەنیا ڕوانگەیەک لە خەباتی گشتی و جەماوەریی کوردستان و شێوەیەک لە ئەنواعی شێوەکانی خەبات و بەربەرەکانێیە.

بە وتەیەکی دیکە، یەک بە یەکی خەڵکی کوردستان، بە ژن و پیاو و لاو و پیر، پێویستە لە بەڕێوەبردنی ئەم ئەرکە گشتییەدا کە کەوتۆتە سەرشانی هەموو خەڵکی کوردستان، نەخشی تایبەتی خۆیان بگێڕن. ئاشکرایە کە لێرەدا دیاریکردنی ئەم نەخشانە بە وردی مومکین نیە. هەروەک گوتمان گرینگ ئەوەیە کە هەر کەس لەوە بگا، لەم پێناوەدا ئەرکی لەسەر شانە و پێویستە بەڕێوەی ببا. ئەگەر ئەم تێگەیشتنە و هەست بە مەسئوولییەت کردنە هەبێ، ئەودەم هەر کەس بە پێی هەلومەرج و بە گوێرەی ئیمکانات و وەزعی تایبەتی خۆی، ڕێگایەک بۆ بەڕێوەبردنی ئەرکی سەرشانی دەبینێتەوە، چونکە مەیدانێکی پان و بەرین بۆ خەبات لە پێش چاوە و شێوەی خەبات ڕەنگاوڕەنگ و جۆراوجۆرن.

لە وتارێکی وەک ئەم وتارەدا ئەگەریش قامک لە سەر شتێک یان چەند شت دابنرێ، تەنیا وەک نموونە وایە و بەس. هەرچەند هێندێک شتی گشتی هەن کە وەک ئەسڵێک یان بناغەیەک پێویستە هەمیشە لە بەرچاو بن. سەرەتای ئەم ئەسڵانە دیارە خەبات و تێکۆشان لە ڕیزەکانی حیزبی دێموکرات و لە نێو هێزی پێشمەرگەدایە. حیزبی دێموکراتی کوردستان نەک بە قسە، بەڵکوو بە کردەوە نیشانی داوە کە حیزبی پێشڕەو و شۆڕشگێری گەلی کورد لە کوردستانی ئێرانە. ئامانجەکان و هەڵویستە سیاسییەکانی حیزبی دێموکرات ئێستا ئیتر بۆ هەموو خەڵک ڕوون و دیارە. بۆ کەسێک کە هەستی نیشتمانپەروەری و ئامانجی ڕزگاری، لە دڵ ومێشکی دایە و، خەبات لەڕێگای ئازادی و دێموکراسی و وەرگرتنی مافە سەرەتاییە ئینسانییەکانی بۆ خەلکی ئێران بە گشتی و خەڵکی کوردستان بە تایبەتی، بە ئەرکی خۆی دەزانێ، چ ڕێگایەک ڕوونتر لە ڕێگای حیزبی دێمۆکرات و چ تێکۆشانێک پڕ لە شانازیتر و کاریگەرتر لە تێکۆشان لە ڕیزەکانی حیزبی دیمۆکراتدایە؟ هەر لاوێکی کورد کە ورە و توانا لە خۆیدا دەبینێ، ئەوە ڕیزەکانی هێزی پێشمەرگەی

حیزبــی دیمۆکــرات؛ با بێ و ســەربەرزو قارەمان خەبات بــکا و لە کوورەی خەباتی شۆڕشگێرانەدا قاڵ بێ.

لە پاشـــان ئەگەر هەر کەسێک بە هەر هۆیەک ناتوانێ ڕاستەوخۆ لە ڕیزەکانی حیزبی دیمۆکرات و شانبەشـانی پێشــمەرگەکان، ژیانی خــۆی تەرخانــی خەباتــی لێبڕاوو شــێلگیردا بکا، خۆ ڕێــگای یارمەتیکردن بــە تێکۆشــەرانی حیزبــی دیمۆکــرات و پێشــمەرگە نەبەزەکانی ئەم حیزبە ئاواڵەیە. کێ هەیە بیهەوێ تێکۆشـــانی سیاســـی و نیزامیـــی حیزبی شۆڕشـــگێری دیمۆکرات لە کوردســـتانی ئەمڕۆدا، یارمەتی بدا و زۆر ڕێگای بۆ ئەم کارە شۆڕشـــگێرانەیە لە پێش خــۆی نەبینێ؟ بە تایبەت لـــە گوندەکانی کوردســـتاندا، لە دابینکردنـــی جێگا و ڕێگا و ئیمکاناتی دیکـــەی خەبات ڕا بگرە، هەتا پێ ڕاگەیاندنی ئەو ئاگادارییانەی لە ســـەر وەزعی دوژمن هەیە بە کادرە تێکۆشەرەکان و پێشمەرگە نەبەزەکانی حیزب.

پێویست بە گوتن ناکا کە بە هۆی فشار و زەبروزەنگی ڕێژیم لە لایەک و، بەربڵاویی مەیدانـــی خەبـــات لـــە لایەکـــی دیکەوە، چاوەڕوانی لە حیزبی دیموکرات، کە لە ڕێگای کاری تەشـــکیلاتییەوە هەموو ئەو کەسانەی ئاواتەخواز و ئامادەی تێکۆشان لە ڕیزەکانی حیزبدان سازمان بدا، چاوەڕوانییەکی واقیعی نیە. ئەفرادی شۆڕشـــگێری ڕاســـتەقینە بۆ خۆیان زۆر باش دەتوانن لە گەڵ کەســـانی وەک خۆیان کەم و زۆر تەشکیلات و پێکەوە کارکردنی لە شـــێوەی ڕێکخـــراوی حیزبی ســـاز بکەن و بە گوێرەی ئیمکاناتی خۆیان تێبکۆشـــن و خەبات بکـــەن، هەتا لە کاتی خۆی و لـــە هەلی موناســـیبدا پێوەندی لە گەڵ حیزب دابمەزرێنن و، بە ڕەسمی و بە یەکجـــاری لە گەڵ ڕیزەکانی حیزب بکەون. با لە شـــار و گوندەکانی ئەم کوردستانە پان و بەرینەدا، سەدان و هەزاران شانەی گەورە و بچـــووک لە شـــێوەی شـــانەکانی حیزبی بە دەســـت و بە ئیبتکاری خودی ئەفرادی بەهەســـت و شۆڕشـــگێڕ پێک بـــێ و، ئەو تێکۆشـــانە بکا کە شانە و ڕێکخراوی حیزبی دەبێ بیکەن. کوردســـتانی ڕاپەڕیوی ئەمڕۆ، سەبارەت بە بەشـــەکانی دیکەی ئێران ئەم ئیمتیازەی هەیە کە هەر کەسێک یان هەر تاقمێک لە ئەفرادی شۆڕشگێڕ کە خەبات و تێکۆشانی لە لای ڕێژیم ئاشکرا بوو و گیانی کەوتە مەترســـییەوە، دەتوانێ بە زوویی و بە زەحمەتێکـــی زۆر کەمـــەوە خۆی لە چنگ ڕێژیم ڕزگار بکا و، خۆی بگەیەنێتە ڕیزەکانی حیزب و هێزی پێشمەرگە.

بەراســـتی کـــێ هەیـــە کە هەســـتی نیشـــتمانپەروەری و خەباتگێڕیـــی هەبـــێ و بیهەوێ بـــە کردەوە لـــەو خەباتە پان و بەرینەدا کە ئەمڕۆ لە گۆڕێدایە بەشـــداری بکا و ئیمکانێک بـــۆ ئەم کارە نەبینێ؟ کێ هەیە کە بیهەوێ بە تەنیا یان لەگەڵ چەند کەســـی وەک خۆی، تەبلیغی سیاسەتەکان و هەڵوێســـتەکانی حیزبـــی دیمۆکرات بکا، ئامانجەکانـــی جووڵانەوە بـــۆ خەڵک ڕوون بکاتەوە، خەڵک بۆ ڕاوەستان و بەربەرەکانی لە گەڵ ڕێژیم هان بدا، یارمەتی بە بنەماڵەی شەهیدان، زیندانیانی سیاسی و تیکۆشەرانی حیزبـــی بـــدا و دەیـــان کاری دیکەی لەم بابەتانە و ئیمکانی بۆ نەڕەخسێ؟

هـــەروەک گوتمـــان، مەیدانێکی پان و بەرین بۆ خەبات لە بەردەســـتدایە. ئەنواعی ڕێگا بۆ هاتنە نێو ئەو مەیدانە و بەشداری لە خەباتدا لە پێشە، گرینگ ئەوەیە کە هەستی نیشتمانپەروەری و شۆڕشگێریمان هەبێ و لە گـــەڵ خۆمان و گەلە ژێردەســـتەکەمان پەیمانـــی خەبات و تێکۆشـــان بۆ ئازادی و ڕزگاری ببەستین. ئەگینا چ زۆرە؟ ڕێگا!

*. ئـــەم وتارە ڕێکەوتی ١١/ ٨/ ١٣٦٨ لە ڕادیۆ دەنگی کوردســـتانی ئێرانەوە بڵاو کراوەتەوە.